

Høringsinnspill -

Fremtidig skole- og tilbudsstruktur i Innlandet Fylkeskommune

Senterpartilagene i Nord-Østerdal er inneforstått med at det må gjøres endringer i skole- og tilbudsstruktur i Innlandet så lenge elevtallet er synkende og de økonomiske rammene blir stadig strammere. Vi er likevel opptatt av at det skal gis allsidige tilbud med høy kvalitet i hele fylket, noe som er forankret i fylkeskommunale planer.

Musikk, dans og drama ved Nord-Østerdal videregående skole

Innlandet Fylkeskommune har i sin kulturstrategi som mål å gjøre Innlandet til en motor i kultursatsing

For å nå dette målet, er nedleggelse av linjer som utdanner ungdom til å bli selvstendige, kreative og aktivitetsskapende voksne ikke lett å forstå.

Vi mener derfor at det er uheldig for hele Fjellregionen å legge ned linja musikk, dans og drama ved Nord-Østerdal videregående skole, (NØVGS). Linjen ble opprettet for snart 30 år siden, og har gjennom alle år vært viktig for utvikling av et bredt, mangfoldig og rikt kulturliv i regionen.

Musikk, dans og drama ved NØVGS har vært en betydelig innsatsfaktor i samarbeidet mellom ulike organisasjoner og produksjoner i hele Fjellregionen. Ulike store og mindre kulturelle produksjoner samarbeider ofte med NØVGS, noe som er utviklende for alle parter. Samarbeid og tilhørighet, identitet og stolthet bygges ved slike felles aktiviteter, og slik kan det utvikles nye prosjekter og nye arenaer for et kulturelt mangfold.

Regiondirektør i NHO i Innlandet Jon Kristensen har sagt følgende: *“Steder som tilbyr en rik kulturell scene, spennende aktiviteter og en unik atmosfære er bedre rustet til å tiltrekke seg arbeidskraft og skape aktivitet. For vi kan ikke bare ha noe å leve av. Vi må også ha noe å leve for”.*

Forskere som jobber med nyetableringer mener at kunst og kulturfag gir en bred faglig utdanning som framtidens næringsliv vil etterspørre. Det er viktig å ikke tenke for smalt i forhold til utdanning av våre ungdommer. Vi trenger et mangfold for å stå sterkere, og da har linjer som musikk, dans og drama sin rettmessige plass i utdanningstilbudet.

Og som regiondirektøren sier, gir et godt kulturtilbud en gevinst som styrker lokalsamfunnet på mange måter. Ikke minst styrker en desentralisert utdanning sjansen for at folk blir i området eller flytter tilbake etter endt utdanning.

Musikk, dans og drama ved NØVGS har økende elevtall, gode fasiliteter på skolen, høy kompetanse i lærerstaben, mange samarbeidspartnere og et bredt kulturelt mangfold i regionen! Dette gir samlet sett et godt læringsmiljø, og viser at det er liv laga for nettopp dette linjevalget i Fjellregionen.

Elever fra Fjellregionen som ønsker å gå musikk, dans og drama må ved en eventuell nedleggelse av tilbudet på NØVGS søke seg til Stange eller Gjøvik, med 3-4 timer reisetid fra hjemstedet. Ifølge en høringsuttalelse fra elever ved NØVGS er reisetiden fra hjem til studiested ofte en viktig faktor for elevene når de velger hva og hvor de vil gå på videregående. I praksis vil dette si at de fleste ungdommene da må søke til et studiested i pendleravstand fra hjemmet, eller man blir tvunget til søke noe annet enn man egentlig ønsker.

NØVGS har samarbeid på tvers av fylkesgrensene, slik at elever fra Røros/Singsås/Ålen og kommuner nær Innlandets fylkesgrense, har tatt utdanning på musikk, dans og drama ved NØVGS. Dette har vært og er et positivt samarbeid som bør fortsette. Musikk, dans og drama ved Nord-Østerdal videregående skole må bestå!

Skolestedet Nordstumo

Regional plan for det inkluderende Innlandet har følgende mål: "I 2030 har Innlandet relevant og tilgjengelig utdanningstilbud som fremmer inkludering og livslang læring for alle".

Ved å legge ned skolestedet Nordstumo, som er foreslått i alle alternativ, blir det vanskelig å nå dette målet. Elevene på Nordstumo har behov for ekstra tilrettelegging og oppfølging på mange områder som de ikke vil få på andre videregående skoler.

I tillegg til å oppleve faglig og sosial mestring, utvikles praktiske ferdigheter som gir elevene nødvendig kompetanse for å bli mest mulig selvstendige i eget liv, og for å integreres i arbeidslivet og samfunnet. Sjansen for at denne elevgruppen havner i varig utenforskap med fysiske og psykiske helseutfordringer er stor om de blir fratatt den unike muligheten de får på Nordstumo. Å opprettholde skolestedet Nordstumo vil gi en stor samfunnsøkonomisk gevinst, samtidig som mange enkeltindivid får et meningsfylt liv.

Naturbruksskolene i Innlandet

I Innlandsstrategien slås det fast at jord- og skogbruket i Innlandet gir grunnlag for innovasjon og verdiskaping gjennom en videreutvikling og styrking av landbruksmiljøene. Et fortsatt sterkt landbruk og en bærekraftig matproduksjon er i dag et stort og viktig satsingsområde for hele landet, og er grunnleggende viktige deler av både matsikkerheten

og landets totale beredskap. Innlandet fylke er landets største skogfylke og landets nest største jordbruksfylke.

Innlandet har pr i dag igjen kun 4 naturbruksskoler, dvs. Storsteigen videregående skole, Jønsberg videregående skole, Lena- Valle videregående skole og skolested Sønsterud som ligger under Solør videregående skole. Sett både i et nærings- og et beredskapsmessig perspektiv er det uforståelig at det i det hele tatt foreslås nedleggelse av noen av landbruksfylkets naturbruksskoler.

Sønsterud har et viktig utdanningstilbud innenfor skogbasert næring, og de tre andre naturbruksskolene har et bredt utdanningstilbud innenfor husdyr- og jordbruksfag, tilpasset de ulike delene av vårt langstrakte fylke. Alle lærerstedene har høy undervisningskompetanse, og er i tillegg gode, praktiske læringsarenaer innenfor naturbruksfagene. Ulik geografisk beliggenhet tilsier også en opplæring basert på drift tilpassa ulike geografiske soner og ulike vekst- og produksjonsforhold.

I tillegg tilbyr disse skolestedene viktig opplæring for fylkets voksne bønder gjennom tilbud om Voksenagronom og Fagskoleopplæring. Dette er læresteder med opplæringstilbud som ikke enkelt kan erstattes gjennom å spre dem ut på andre videregående skoler i nærområdet.

Med bakgrunn i at Innlandet er et av de viktigste landbruksfylkene i Norge, og følgelig et stort og viktig grunnlag for å bidra til å sikre totalberedskapen i Norge, vil det være et stort feiltrinn å legge ned noen av de fire lærestedene med naturbruk. Disse tilbudene må vi beholde! Det bør heller jobbes for å videreutvikle opplæringsstedene og samarbeidet mellom dem.

Alternative linjetilbud tilpasset næringslivets behov

Innlandsstrategien slår fast at det er viktig at videregående opplæring i fylket legger til rette for et faglig tilbud med høy kvalitet tilpasset kommunenes og næringslivets behov

Det store behovet for IKT-kompetanse på landsbasis, viser seg også i Innlandet og Fjellregionen. En arbeidsgruppe i regi av Næringsforum i Fjellregionen og teknologinettverket i regionen, har avdekket et stort behov for økt kompetanse innen Informasjonsteknologi og medieproduksjon. Vi støtter deres forslag om å erstatte Dataelektronikk med Informasjonsteknologi og medieproduksjon (VG1 + VG2) på NØVGS. Grønn omstilling krever også ny kompetanse. Fornybar energi er et aktuelt område som det ikke finnes noe fag eller utdanningsløp på i videregående opplæring. Ved å utvikle og opprette et VG2 tilbud innen fornybar energi på NØVGS, som et eget løp innen EI-energi, vil skolestedet bli styrket, og kunne tiltrekke seg søkere fra andre deler av landet.

Diverse kommentarer

Samarbeid på tvers av fylkesgrenser

Nord-Østerdal og Røros fungerer som en felles bo- og arbeidsmarkedsregion på tvers av fylkesgrensa. Det er viktig at tilbudene ved Nord-Østerdal videregående skole sees i sammenheng med tilbudene ved Røros videregående Skole. Dette vil sikre et bredere og mer tilpasset utdanningstilbud i tråd med regionens behov.

Alternativ bruk av fylkeskommunal eiendom

Ved nedgang i elevtallet ved Nord-Østerdal videregående skole, vil det sannsynligvis bli ledig areal som kan disponeres av eksterne leietagere. Vi er kjent med at Karriere Innlandet og Tynset studie- og høgskolesenter disponerer noe areal i dag, og at de har behov for mer.

Manglende økonomiske beregninger

Vi stiller oss undrende til at det i saksdokumentene ikke finnes noen beregninger for de økonomiske konsekvensene av en ny skolestruktur. Så lenge elevtallsnedgang og strammere økonomiske rammer er hovedårsakene til at det må gjøres strukturendringer, bør det foreligge konkrete tall som viser utgifter ved de skoler og skolesteder som foreslås avviklet, kostnader ved å avvikle et skolested/en skole opp mot kostnadene ved å flytte utdanningstilbud, kostnader for mer skoleskyss og hva det vil koste å bygge hybler for å dekke det økte behovet her.

Vi forventer at fylkespolitikerne får et bearbeidet tallgrunnlag før vedtak om ny skolestruktur skal fattes i oktober.

Senterpartilagene i Folldal, Os, Tolga, Alvdal og Rendalen og Tynset